

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturenheten

Maj Karlsson
026-17 12 11
maj.karlsson@x.lst.se

BESLUT

2006-11-21

1 (9)

Dnr 511-14494-02
61-234

Se sändlista

BILDANDE AV KYRKBERGETS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Kyrkbergets naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Kyrkbergets naturreservat
Objektnummer:	21-02-132
Kommun:	Ljusdal
Karta:	Ekonomisk karta 16F:2F
Lägesbeskrivning:	Beläget ca 10 km söder om Kårböle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6864341 Y: 1476070
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	
Areal:	Total areal 48 ha Därav landareal 48 ha Produktiv skogsmark 36 ha Naturskog 36 ha Myr 12 ha

Naturtyper landareal enligt Metrias
naturtypskartering (KNAS):

Tallskog 3 ha
Granskog 19 ha
Barrblandskog 10 ha
Lövblandad barrskog 3 ha
Triviallövskog 0,5 ha
Hygge 0,5 ha

Förvaltare:

Länsstyrelsen

Syftena med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden. Mer preciserat är syftena med naturreservatet att:

- 1) de skyddsvärda arter som är knutna till naturskogsstrukturer ska ha gynnsamt bevarandetillstånd.
- 2) bevara den kulturlämning som finns i området.
- 3) bevara och förbättra möjligheterna till friluftsliv i reservatet.
Naturmiljön med dess arter, liksom de kulturelement som finns i området, ska kunna upplevas av besökare.

Syftena skall nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området. Skogen lämnas för fri utveckling.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar i området förhindras.
- Området tillgängliggörs för besökande.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Kyrkberget är ett av de mest urskogslika områdena i länet. Området utgörs av delar av Kyrkberget där toppen bildar reservatets centrum. Ostsidan utgörs delvis av en skarp sluttning medan nord-, väst- och sydsluttningarna är flacka. Nedanför sluttningarna längs bergets södra halva finns öppna myrar insprängda. De västra och södra delarna präglas av ett av gransumpskog beklätt myr-bäckkomplex där Östra Vallsbäcken löper fram. Skogsbeståndet i övrigt domineras av gran- och barrblandskog med lövinslag. I den östra sluttningen har en gran provborrats och åldersbestämts

till 310 år, men beståndet är sannolikt äldre. I området har 24 rödlistade arter och ytterligare 23 signalarter påträffats. Bland dessa kan nämnas fåglarna tretåig hackspett, tjäder och gråspett, samt svamparterna kritporing, doftticka, gräddporing och rynkskinn. Exempel på lavförekomsten i området är rosa skärelav, varglav, mörk rödprick och skrovellav. Bland mossor och kärlväxter återfinns vedtrappmossa, liten hornfliksmossa, knärot och spindelblomster. För förteckning över de arter som observerats på området, se sid. 8 i skötselplan för Kyrkbergets naturreservat. De flesta av dessa hotade arter är knutna till skogar med lång kontinuitet och stabilt humitt klimat. För att på lång sikt ge utvecklingsmöjligheter för områdets rika artförekomst ingår också några delar med gammal skog som hyser ett mindre antal rödlistade arter. Dessa delar är redan idag ålderstigna och har hög potential att utveckla naturskogsstrukturer inom 50 år, vilket ger goda förutsättningar för att övriga arter i området sprider sig dit.

Centralt i området ligger en geologisk formation bestående av ett flyttblock som sprängts sönder av sol och kyla. Denna formation, "Gudsbergs klosterruin", har historiskt utgjort en attraktion för allmänheten, och en stig finns i dag till blocket från vägen i väster. Enligt lokal muntlig tradition har ett kloster tillhörande Bernhardinerorden legat här, men ingenting på platsen tyder dock på att så varit fallet. I anslutning till formationen finns ett antal äldre barrlågor som inristats med initialer, bomärken och årtal av många av de som en gång besökt platsen. Dessa inristningar härrör från arton- och nittonhundratalet och utgör i dag en kulturhistorisk sevärdhet. Kulturlämningen finns beskriven i fornlämningsregistret och omfattas av kulturminneslagen.

Länsstyrelsens bedömning är att områdets bevarandevärden inte kan kombineras med skogsbruk. För att långsiktigt kunna bevara dessa värden ska området skyddas som naturreservat.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Inom den strategi för regionalt skogsskydd som tagits fram gemensamt av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen ligger Kyrkberget inom skoglig värdestrakt för löv-lövblandad barrskog på torr-frisk mark och gran- barrblandskog på torr-frisk mark. Detta gör att områdets arter har goda möjligheter att överleva i området och i landskapet.

Kyrkberget återfinns i naturvårdsprogrammet "Värdefull natur i Gävleborgs län", där områdets naturvärdesklass anges som "urskogsartad granskog". Denna beskrivs vara en sen succession uppkommen efter brand.

Utifrån regeringens proposition 2000/01:130 tog riksdagen i november 2001 beslut om generations- och delmål för 14 av de 15 miljö kvalitetsmål som tidigare antagits av riksdagen. Ett av dessa nationella miljö kvalitetsmål är Levande Skogar vilket har ett delmål som anger att ytterligare 320 000 ha skyddsvärd skogsmark i landet ska skyddas som naturreservat till år 2010, räknat från 1999.

Detta nationella miljömål har även brutits ner till ett regionalt miljömål av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen som fastställt att i Gävleborgs län ska ytterligare 17 520 ha skyddas som naturreservat i länet. Detta beslut om att bilda Kyrkbergets naturreservat bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålet Levande Skogar både på regional och nationell nivå.

Enligt kommunens översiktsplan ingår naturreservatet i skogsbruksområde. Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Föreskrifter för naturreservatet

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,

5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
7. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
8. anordna idrottstävling eller motortävling,
9. bedriva militär övningsverksamhet,
10. bedriva mineralutvinning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och/eller underhåll av stig, spänger, skyltar samt kulturlämning.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv
5. Genomförande av de skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet,

2. ta ved eller elda,
3. skada, plocka eller samla in växter, djur (inklusive insekter), svampar och lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet, undantaget är den jakt som får bedrivas i reservatet,
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, eller göra annan åverkan på levande eller döda träd och växter,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur. Undantag gäller för hund vid den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift. Undantaget gäller ristningar i de stockar som ditläggs i detta syfte vid Gudsbergs kloster,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida eller cykla i terrängen,
10. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med reservatet och de skall ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Kulturlämningen på kyrkberget finns beskriven i fornlämningsregistret som plats RAÄ 79 och omfattas av Lagen om kulturminnen m.m (1988:950).

Enligt denna lags 2 kap 6 §, är det förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada fornlämningen.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Ärendets handläggning

Områdets höga naturvärden uppmärksammades i samband med Länsstyrelsens urskogsinventering 1982. Ytterligare inventeringar utfördes vid två tillfällen under åren 1995 och 2001 av Malte Edman och Anders Delin m.fl., vilket ledde till en utökad kunskap om Kyrkbergets stora artförekomst.

Detaljinventering utfördes av Länsstyrelsen 2001, då naturvärdena bedömdes vara så höga att området prioriterades av Länsstyrelsen och godkändes av Naturvårdsverket för reservatsbildning. Kyrkberget värderades under slutet av 2002 av Svefa AB, och förhandling inleddes samma år av Öhman & Stefansson. Under 2003 kom fastighetsägarna överens med Länsstyrelsen om ersättning, och godkände då att området skulle skyddas som reservat.

Beslutet remitterades i juni 2006 varvid remissvar inkom från Länsstyrelsens kulturmiljöenhet samt från Ljusdals kommun. Kulturmiljöenheten anger i sitt yttrande att kulturlämningen på Kyrkberget och traditionen kring Gudbergs kloster har uppmärksammats på ett utmärkt sätt i beslutet. Vidare lämnas önskemål om att information om traditionen kring klostret och inskriptionerna lämnas på den informationstavla som är planerad intill fornlämningen. Eventuellt kan också namnet på naturreservatet förklaras på entréskyltar och andra informationsplatser.

Ljusdals kommun tillstyrker remissförslaget och delar Länsstyrelsens åsikt att området genom sin artrikedom och höga naturvärden har stor betydelse för naturvården, den biologiska mångfalden samt det rörliga friluftslivet.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet skall uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter reservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Beslutet träder i kraft 22 december 2006 förutsatt att det inte överklagas och att det kungjorts i ortstidning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 6 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Christer Eirefelt. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Karl Gullberg, jurist Caroline Näslund, funktionssamordnare Helena Persson och biolog Maj Karlsson, den sistnämnde föredragande.

Christer Eirefelt

Maj Karlsson

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Brytpunktskarta
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

SKÖTSELPLAN FÖR KYRKBERGETS NATURRESERVAT

2006-11-21

Dnr 511-14494-02
61-234

Bilaga 1

1

Naturenheten

Maj Karlsson
026-17 12 11
maj.karlsson@x.lst.se

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR KYRKBERGETS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syfte med naturreservatet

Syftet med Kyrkbergets naturreservat är att bevara de värdefulla livsmiljöerna boreal naturskog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i norra Hälsingland i gynnsamt tillstånd. Strukturer som död ved, gamla träd och naturliga flöden ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning och typiska arter ska ha gynnsamt tillstånd. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Kyrkbergets naturreservat
Objektnummer	21-02-132
Län	Gävleborgs län
Kommun	Ljusdal

Total areal	48 ha
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	36 ha
- Tallskog	3 ha
- Granskog	19 ha
- Barrblandskog	10 ha
- Lövblandad barrskog	3 ha
- Triviallövskog	0,5 ha
- Hygge/ungskog	0,5 ha
Våtmark	12 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog, våtmark, vattendrag
Naturtyper	Alla
Strukturer	Död ved, gamla träd, block
Växt- och djursamhällen	Fåglar, mossor, svampar, lavar, kärlväxter
Arter	Tretåig hackspett, tjäder, gråspett, vedtrappmossa, liten hornfliksmossa, kritporing, doftticka, gräddporing, rynkskinn, rosa skärelav, varglav, mörk rödprick, skrovellav, knärot och spindelblomster. Se sid. 8 för artförteckning.
Friluftsliv	Upplevelse av naturvärden och kulturhistoriska värden.

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Kyrkberget ligger ca en kilometer nordöst om Degerkölsvallen, en fäbodvall med ett antal byggnader och omgivande slättermarker. Kyrkberget kan sannolikt ha hävdats för skogsbete förr beroende på närheten till denna fäbodvall, men av detta finns inga spår kvar i dag.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Kyrkberget är ett av Gävleborgs läns mest urskogslika och artrika områden. Vid inventering har 23 signalarter och 24 rödlistade arter påträffats ur organismgrupperna fåglar, svampar, lavar, mossor och kärlväxter. Sannolikt finns en stor mängd rödlistade arter ur andra organismgrupper som inte har undersökts i området, t.ex. insekter. Bland fåglarna har tretåig hackspett, tjäder och gråspett setts i området, samtliga av dessa omfattas av fågeldirektivet. Se sid. 8 för förteckning över kända arter på Kyrkberget.

Stora delar av Kyrkberget utgörs av ett gammalt urskogsliknande barrblandbestånd där olika rödlistade arter hittas relativt lätt. Områdets naturgeografi och urskogsliknande trädbestånd ger klimatologiska förutsättningar för en imponerande mängd lavararter som är knutna till olika trädarter. Hackspettarna återspeglar förekomsten av stora mängder död ved, och därmed en förmodad hög artförekomst vad gäller vedlevande insekter. Majoriteten av den stora mängden rödlistade svamparter i området är främst knutna till kontinuitet av död ved, men även de klimatologiska faktorerna i beståndet. Den höga artförekomsten i trädskiktet kompletteras av mark-, ved- och blocklevande arter av mossor och kärlväxter i skogens bottenskikt.

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Centralt i området ligger en geologisk formation bestående av ett flyttblock som sprängts sönder av sol och kyla. Denna formation, "Gudsbergs klosterruin", har historiskt utgjort en attraktion för allmänheten, och en stig finns i dag till blocket från vägen i väster. Enligt lokal muntlig tradition har ett kloster tillhörande Bernhardinerorden legat här, men ingenting på platsen tyder dock på att så varit fallet. I anslutning till formationen finns ett antal äldre barrlågor som inristats med namn och årtal av många av de som en gång besökt platsen. Dessa inristningar härrör från arton- och nittonhundratalet, och utgör i dag en kulturhistorisk sevärdhet på området. Kulturlämningen finns beskriven i fornlämningsregistret och omfattas av kulturminneslagen.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Inga särskilda.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Kyrkberget har höga värden för friluftsliv. En stig har trampats upp av besökare till kuriositeten "Gudsbergs klosterruin" och kulturlämningen i anslutning till denna. Kyrkbergets närhet till vägar ger även stora möjligheter till att uppleva den urskogslika miljön och studera dess arter.

2.5 Källförteckning

- Fornlämningsregistret.
- Naturvårdsprogrammet "Värdefull natur i Gävleborgs län", Länsstyrelsen i Gävleborg, rapport 1997:12.
- Urskogsinventeringen 1982.
- Länsstyrelsens naturskogsinventering 2001.
- Rödlistade arter i Sverige 2005, Artdatabanken.

PLANDEL

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i fyra skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Skog med fri utveckling
- 2: Våtmarker och vattendrag med fri utveckling
- 3: Kulturlämning med viss skötsel
- 4: Friluftsliv och skötsel av anläggningar

Skötselplanens skötselområde 1: Skog med fri utveckling, 36 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av urskogslig naturskog omfattar 36 ha.
- Död ved i olika former förekommer med minst 10 lågor per hektar, beräknat över hela skötselområdet.
- Fågelarterna tretåig hackspett, tjäder och gråspett regelbundet förekommer i området.
- Typiska arter har gynnsamt bevarandetillstånd.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är planerade med nuvarande status på området. I framtiden kan det vid förändrade förhållanden bli aktuellt att utföra skötselåtgärder som syftar till att bevarandemålen uppfylls.

Skötselplanens skötselområde 2: Våtmark och vattendrag utan skötsel, 12 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Naturliga vattenfluktuationer över året bibehålls

Skötselåtgärder:

Inga.

Skötselplanens skötselområde 3: Kulturlämning med viss skötsel

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Kulturlämningen hålls tillgänglig för allmänheten.
- Den befintliga kulturlämningen skyddas mot vidare inskrift.
- Traditionen, och därmed kulturlämningen som fenomen, är säkerställd för framtiden. Detta sker genom att en barkad tallstock utplaceras på vilken besökare har möjlighet att rista.

Skötselåtgärder:

- Den befintliga kulturlämningen hålls fri från buskar och fallna träd. Vid åtgärd ska dessa lämnas kvar i reservatet.
- En avbarkad tallstock utplaceras på andra sidan flyttblocket i förhållande till den befintliga kulturlämningen. Detta ska ske vintertid för att minimera skador i terrängen vid ditforslande.
- Utplacering av informationstavla i anslutning till kulturlämningen. Denna upplyser dels om förbud mot inskrift av befintlig kulturlämning, dels att det är tillåtet att göra inskrift på utpekad tallåga, samt att denna utplaceras i syfte att fortsätta den lokala traditionen och skapa ny kulturlämning för framtiden.

Skötselplanens skötselområde 4: Friluftsliv**Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:**

- Vägvisningsskyltar finns till reservatet.
- Två väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av reservatet finns.
- En parkering med P-skylt finns.
- En väl underhållen markerad stig från vägen i väster till "Gudsbergs klosterruin" finns.
- En spång över bäcken finns.

Skötselåtgärder:

- Framtagning och uppsättning av tre vägvisningsskyltar. Dessa ska finnas vid väg 84, vid korsning öst om Sillervallen samt avtagsvägen vid Käpparmyran öster om Kyrkberget.
- Uppsättning av informationsskyltar vid vändplanen i nordost samt vid entrépunkten i väster där stigen börjar.
- Utplacering av parkeringsskylt vid mötesplatsen norr om reservatets entré i väster.
- Markering av befintlig stig.
- Beroende på slitage av besökande kan anläggning av spänger komma att krävas på fuktigare partier längs stigens sträckning.
- Anläggande av spång över bäcken i väster.

4. Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

4.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Skyltar
- Stig
- Kulturlämning
- Spång

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Död ved
- Fågelarter som omfattas av fågeldirektivet

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 24:e år för:

- Utbredning av urskogslik naturskog
- Typiska arter

Vid uppföljning av bevarandemålen för utpekade arter används ännu ej utarbetade metoder. Naturtypernas utbredning mäts enligt nationella riktlinjer. Parametrar och mått för uppföljning av bevarandemålet för död ved bör utarbetas utifrån kända miljöövervakningsmetoder eller liknande.

5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Utmärkning av gränser	Initialt och därefter vid behov	Reservatets gränser	1	Naturvårdsverket, Länsstyrelsen
Skötsel av kulturlämning	Vid behov	På/runt kulturlämning	1	Skötselanslag
Utplacering av barkad tallstock	Initialt och därefter vid behov	Vid flyttblock	1	Skötselanslag
Informationsskyltar, framställning och uppsättning	Initialt och därefter vid behov	Vid kulturlämning och entrépunkter	1	Skötselanslag
Parkeringsskylt och vägvisningsskyltar, framställning och uppsättning	Initialt och därefter vid behov	Vid vägskäl och parkeringsplats	1	Skötselanslag
Anläggande av spång	Initialt och därefter vid behov	Över bäcken i väst	1	Skötselanslag
Markering av stig	Initialt och därefter vid behov	Mellan väg i väst till flyttblock	1	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål; skyltar, stig, kulturlämning, spång	Varje år	Vid vägskäl, kulturlämning, entrépunkter, mötesplats, längs stig och vid bäck	2	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål; död ved, fågelarter	Var 12:e år	Hela naturreservatet	2	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål; naturskog, typiska arter	Var 24:e år	Hela naturreservatet	2	Skötselanslag

6. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om tio år.

7. Förteckning över kända signal- och rödlistade arter i Kyrkbergets naturreservat.**Fåglar**

Lavskrika, *Perisoreus infaustus* NT
Tretåig hackspett, *Picoides tridactylus* VU
Gråspett, *Picus canus* LC
Tjäder, *Tetrao urogallus* LC

Svampar

Lappticka, *Amylocystis lapponica* NT
Kritporing, *Antrodia crassa* CR
Grantaggsvamp, *Bankera violascens* NT
Doftskinn, *Cystereum murrarii* NT
Rosenticka, *Fomitopsis rosea* NT
Blodticka, *Gloeoporus taxicola*
Doftticka, *Haploporus odorus* VU
Koralltaggsvamp, *Heridium coralloides* NT
Kötticka, *Leptoporus mollis*
Ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus*
Granticka, *Phellinus chrysoloma*
Gränsticka, *Phellinus nigrolimitatus* NT
Rynkskinn, *Phlebia centrifuga* NT
Gräddporing, *Skeletocutis lenis* VU
Violmussling, *Trichaptum laricinum* NT

Lavar

Barkkornlav, *Lopadium disciforme*
Mörk rödprick, *Arthonia incarnata* VU
Kattfotslav, *Arthonia leucopellaea*
Blanksvart spiklav, *Calicium denigratum*
Rosa skärelav, *Schismatomma pericleum* NT
Nordlig nållav, *Chaenotheca laevigata* NT
Vitgrynig nållav, *Chaenotheca subroscida*
Korallblylav, *Parmeliella triptophylla*
Vedflamlav, *Pyrrhospora elabens*
Brunpudrad nållav, *Chaenotheca gracillima* NT

Kärlväxter

Korallrot, *Corallorhiza trifida* LC
Knärot, *Goodyra repens* LC
Tolta, *Lactuta alpina*
Spindelblomster, *Listera cordata* LC

Mossor

Vedtrappmossa,
Anastrophyllum hellerianum NT
Liten hornflikmossa,
Lophozia ascendens NT
Asphättemossa,
Orthotrichum gymnostomum
Skogshakmossa,
Rhytidiadelphus subpinnatus
Kantvitmossa,
Sphagnum quinquefarium

Varglav, *Letharia vulpina* NT
Skuggblåslav, *Hypogymnia vittata*
Skinslav, *Leptogium saturninum*
Aspgelélav, *Collema subnigrescens* VU
Lunglav, *Lobaria pulmonaria* NT
Skrovellav, *Lobaria scrobiculata* NT
Stuplav, *Nephroma bellum*
Garnlav, *Alectoria sarmentosa*
Småflikig brosklav, *Ramalina sinensis* NT

Rödlistekategorierna i stigande hotgrad:

LC-livskraftig (bedömd, ej rödlistad), NT-missgynnad, VU-sårbar, EN-starkt hotad, CR-akut hotad, RE-försvunnen.

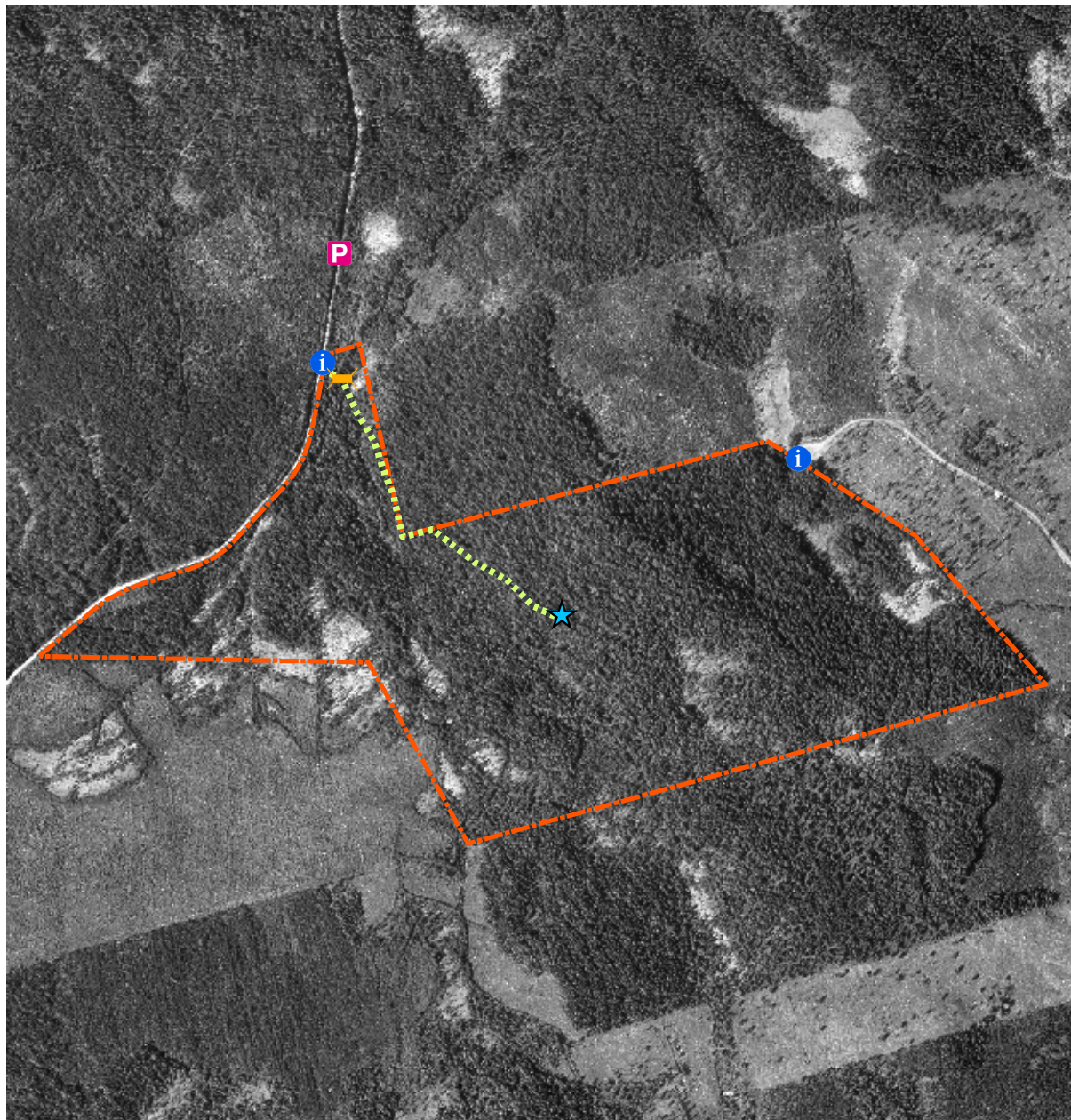
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2006-11-21

Dnr 511-14494-02
61-234

Sid. 9

Kyrkbergets naturreservat

Karta tillhörande skötselplan för Kyrkbergets naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

- ★ Informationsskylt, kulturlämning
- i Informationstavlor
- Markerad stig
- P Parkering
- Spång
- Gräns för naturreservatet

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

Kyrkbergets naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6864341 Y: 1476070

Skala 1:100 000

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

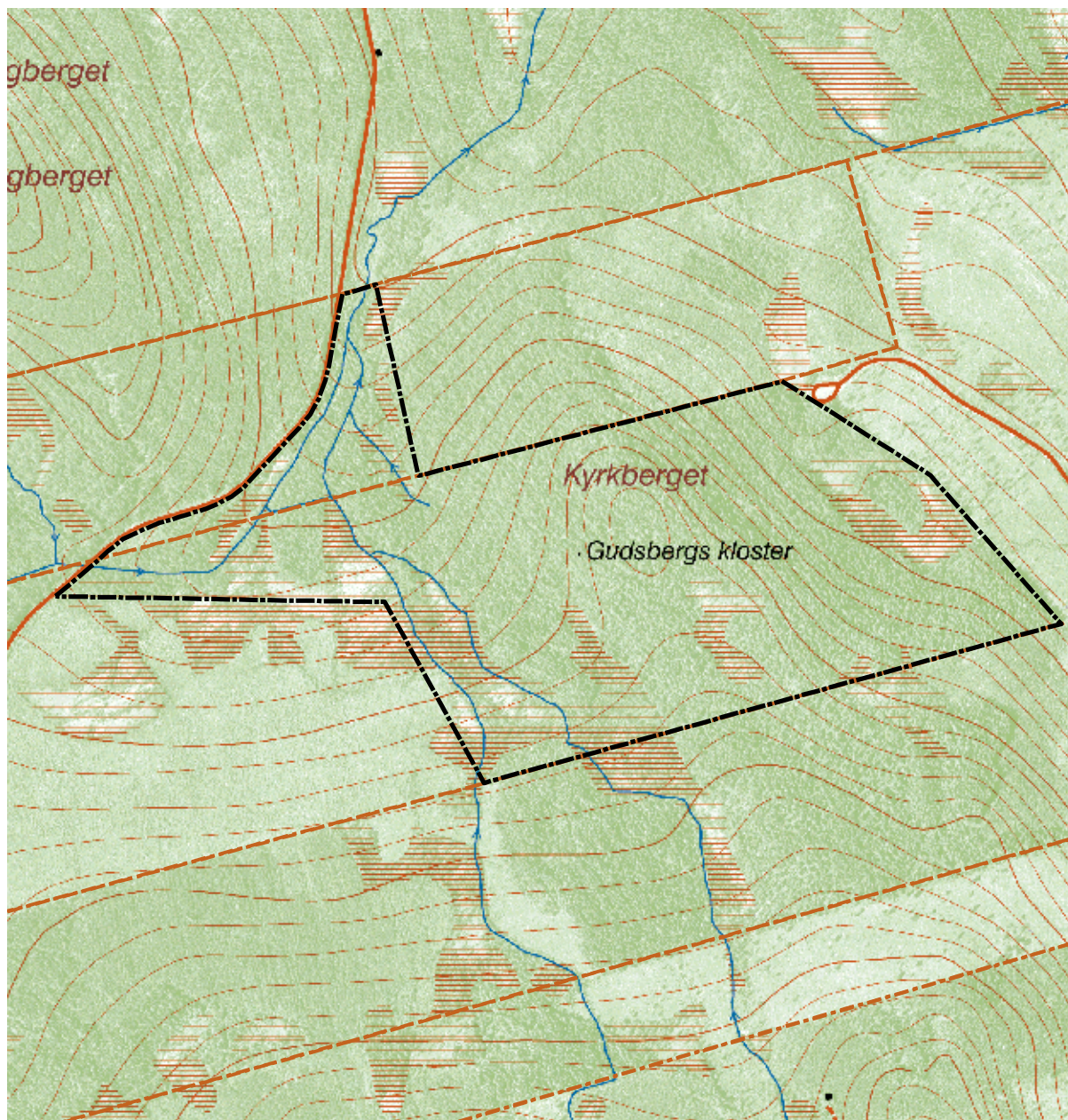
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2006-11-21

Diariennr: 511-14494-02
61-234

Bilaga 3

Kyrkbergets naturreservat

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Beslutskarta för Kyrkbergets naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6864341 Y: 1476070

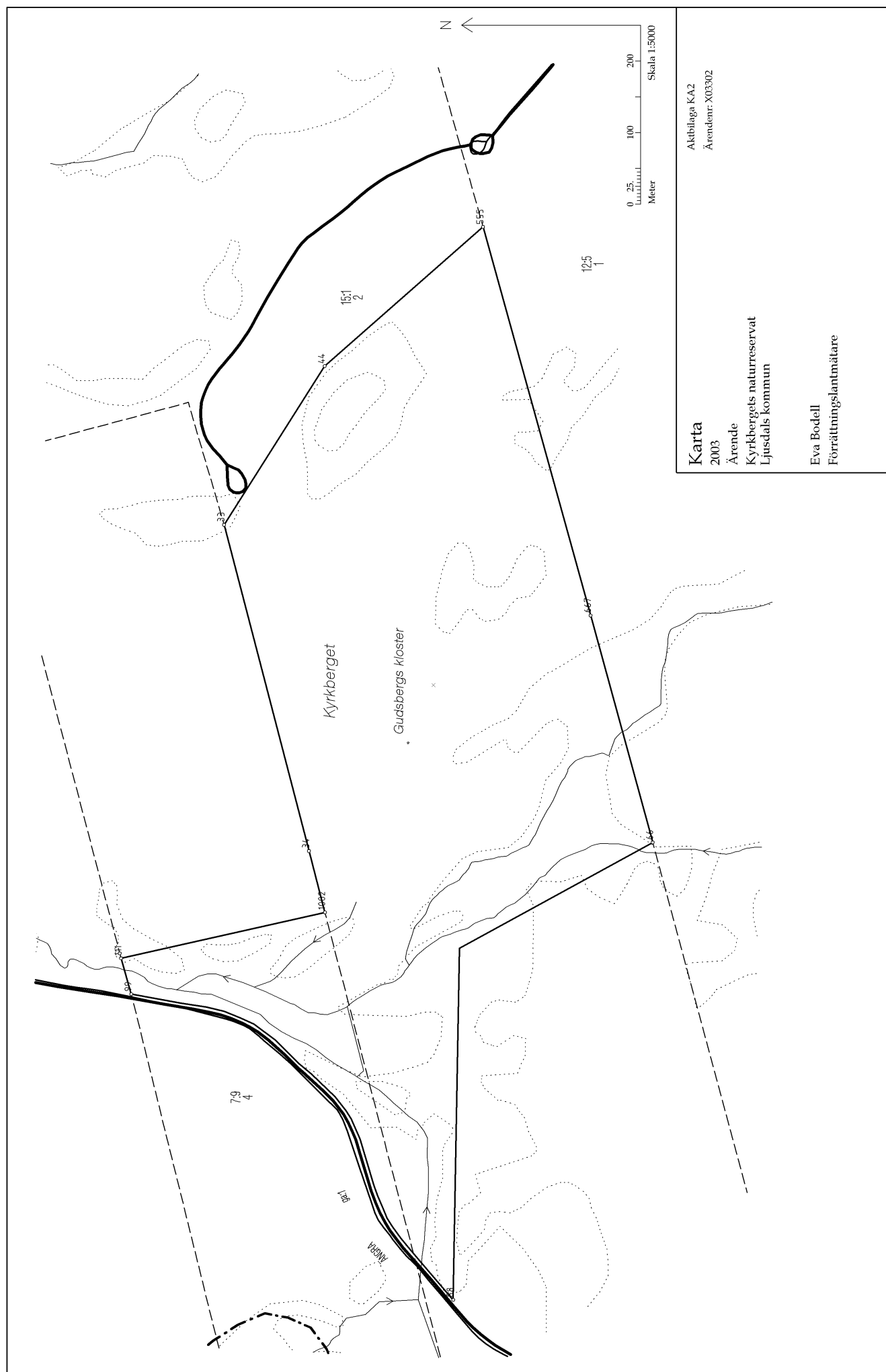
----- Gräns för naturreservatet

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-fastighetskartan ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

GÄVLEBORG

Teknisk beskrivning

2005-11-22

Ärendenummer

X03302

Förrättningslantmätare

Eva Bodell

Ärende	Kyrkbergets naturreservat		
	Ljusdal	Gävleborgs län	
Koordinatsystem	RT 90 2.5 GON V 0:-15		
Koordinatkvalitet	Inre 25 mm, Yttre 25 mm		
Punktnummer	Norrkoordinat	Ostkoordinat	Markering
33	6864607.22	1476344.57	Träpåle
34	6864488.71	1475888.98	Råsten
44	6864466.85	1476566.12	Träpåle
66	6864008.58	1475900.88	Träpåle
88	6864287.27	1475262.11	Träpåle
99	6864736.87	1475689.07	Träpåle
111	6864751.09	1475739.15	Träpåle
555	6864245.48	1476760.62	Träpåle
667	6864095.27	1476217.90	Råsten
1002	6864466.38	1475803.15	Träpåle
Framställd genom	Nymätning		
Registerkarta	16525		